

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
O‘ZBEKISTON DAVLAT JAHON TILLARI UNIVERSITETI

TILI O‘RGANILAYOTGAN MAMLAKAT ADABIYOTI
(KUNDUZGI)
FANINING O‘QUV DASTURI
(2-KURS)

Bilim sohasi:	200 000	– San‘at va gumanitar fanlar
Ta‘lim sohasi:	230 000	– Tillar
Ta‘lim yo‘nalishi:	60230100	– Filologiya va tillarni o‘qitish (xitoy tili)

Toshkent – 2025

Fan/modul kodi TO‘MA14-816	O‘quv yili 2025-2026	Semestr 4	ECTS Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy	Ta‘lim tili Xitoy		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta‘lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Tili o‘rganilayotgan mamlakat adabiyoti	48	72	120
2.	<p>I. Fanning mazmuni</p> <p>Fanni o‘qitishdan maqsad – Xitoy qadimgi va o‘rta asrlar adabiyoti, adabiy janrlar va ularning o‘ziga xosliklari, xitoy adabiyotining buyuk adib va shoirlari ijodi va ular yashagan davr adabiyotining o‘ziga xosliklari to‘g‘risida ko‘nikmalarini hosil qilishda yordam berishdir.</p> <p>Fanning vazifasi – Xitoy qadimgi va o‘rta asr adabiyoti, uning o‘ziga xosliklari haqida talabalarda zarur bilimlarni shakllantirish, xitoy adabiyoti to‘g‘risida umumiy ma‘lumotlarga ega bo‘lish, xitoy zamonaviy adabiyoti adabiy janrlarini ajrata olish, adabiy janrlar va ularning o‘ziga xosliklari haqida tushunchaga ega bo‘lish, xitoy adabiyotining buyuk adib va shoirlari ijodi to‘g‘risida ko‘nikmalarini hosil qilishda yordam berish vazifalarini bajaradi.</p> <p>Xorij talabiga muvofiqligi</p> <p>Mazkur fan dasturi xalqaro tan olingan reytinglarda TOP-300 ro‘yxatiga kiruvchi Tsinghua University ta‘lim dasturi tajribasini o‘rgangan holda tuzildi. https://www.tsinghua.edu.cn/en/</p> <p>II. Asosiy nazariy qism (ma‘ruza mashg‘ulotlari)</p> <p>II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p style="text-align: center;">4-semestr</p> <p style="text-align: center;">1-mavzu. 中国文学概论。 中国文学研究时期</p> <p>中国文学与无与伦比的文化联系在一起. 中国文学的形成可以追溯到遥远的过去。 中国古代文学被研究为时代。 这些是:</p> <ul style="list-style-type: none"> *古代文学（公元前三世纪末-二世纪）每年）。 *中世纪文学（从公元前三世纪）。 •新文学（从十七世纪下半叶）。 •最近的文献（来自 1918 年）。 向学生提供有关的信息。 			

2-mavzu. 中国古代神话

中国古代神话的主题主要是关于围绕着人、神和阴森恐怖的精神的各种神秘的自然现象的传说，而在中国古代生活，并经常分为传说中关于神奇生物的勇气，这被认为是社会力量的体现。

3-mavzu. 中国古代民歌-劳动、爱情、抒情-史诗。

民歌（二）仪式歌、史诗歌

民间口头创意的第一种类型之一是唱歌。歌曲，民间歌曲从古代从口到口传过。他们主要被保存在两个书上：第一首歌曲创作于公元前二世纪-《诗经》，公元前一世纪末，以及公元前一世纪创作的歌曲 - 在音乐剧《乐府》中。在这些歌曲中，体现了中国人民伟大时代的生活方式。

民歌（二）仪式歌、史诗歌

仪式反映了人类生活的重要阶段：出生，青春期，婚姻和死亡。从这四个阶段开始，中国歌曲-诗歌创作中的婚礼和葬礼歌曲 保存得特别好。

4-mavzu. 演讲艺术和哲学学校

连同民歌合集，中国口语在创作过程中创造的散文纪念碑也得以保存其余的部分 这些是关于国家重要问题的演讲，它们被记住，从一种语言传递到另一种语言，然后以书面形式记录下来报道。

5-mavzu. 屈原

屈原是中国历史上一位伟大的爱国诗人，中国浪漫主义文学的奠基人，“楚辞”的创立者和代表作家，开辟了“香草美人”的传统，被誉为“楚辞之祖”，楚国有名的辞赋家宋玉、唐勒、景差都受到屈原的影响。

6-mavzu. 宋玉。贾谊

宋玉（公元前 298 年—公元前 222 年），楚国诗人，宋国公族后裔，生于楚国，曾事楚顷襄王，为楚国士大夫 战国著名辞赋家，宋玉与唐勒，景差齐名，传世作品有《九辩》等。所谓“下里巴人”、“阳春白雪”、“曲高和寡”便说的是他，典故皆他而来。始皇帝二十五年己卯，公元前 222 年因病去世享年七十六岁。

贾谊

贾谊（前200年—前168年），西汉时期雒阳（今河南省洛阳市东）人。由于是知名的学者，人稱贾生、当过长沙王太傅，故世称贾太傅、贾长沙。汉朝著名的思想家、文学家。其政论文《过秦论》、《论积贮疏》、《治安策》等，在历史上有很高的地位。

7-mavzu. 司马相如

司马相如原名犬子，因仰慕战国时的名相蔺相如而改名相如。《史记司马相如列传》、《汉书司马相如传》皆载明司马相如出生于蜀郡成都（司马相如字长卿，蜀郡成都人也）。据清代《四川通志》记载：“汉司马相如成都人，侨居蓬州（今四川蓬安）”。少年时代喜欢读书练剑，二十多岁时用钱换了个官职，做了汉景帝的武骑常侍，但这些并非其所好，因而有不遇知音之叹。

8-mavzu. 乐府

“乐府”是汉武帝时设立的一个官署。它的职责是采集民间歌谣或文人的诗来配乐，以备朝廷祭祀或宴会时演奏之用。它搜集整理的诗歌，后世就叫“乐府诗”，或简称“乐府”。它是继《诗经》《楚辞》而起的一种新诗体。

9-mavzu. 史学

中国文学史，是一部漫长而辉煌的历史，五千年古国盛衰兴亡的风云尽在其中；是中华文明最值得自豪的瑰宝。悠久的中国文学史分为前后两个时期，应称前时期为“古代”，后时期为“近代”，“古代”为中国文学发生以后不断的发展，形成中国的传统文学，而使其传统文学发展到其顶点的时期，就是中国文学最光荣的时期。

10-mavzu. 陶渊明

陶渊明（约365—427年），名潜，字元亮，别号五柳先生，私谥靖节，世称靖节先生，一说寻阳郡柴桑县 [47-49]（今江西九江 [1] [47]）人，另一说江西宜春人 [43-46]，东晋末到刘宋初杰出的诗人、辞赋家、散文家

11-mavzu. “建安文学”：曹氏父子三曹（曹操、曹丕、曹植），

建安七子（孔融、陈琳、王粲、徐干、阮瑀、应玚、刘桢）和蔡琰等。

建安文学，也称建安风骨，是指中国东汉建安时期的文学。“建安”是汉献帝的年号，文学史一般所说的建安文学，是建安前几年至魏明帝最后一年（239年）这段时间的文学，实即曹氏势力统治下的文学，而创作主要是在建安年间。由于其时正是汉献帝建安年代，故后世称为“建安文学”。

代表作家主要有：曹氏父子三曹（曹操、曹丕、曹植），建安七子（孔融、陈琳、王粲、徐干、阮瑀、应玚、刘桢）和蔡琰等。

12-mavzu. 唐诗: 杜甫、李白、白居易

《李白·杜甫·白居易诗》是2010年云南出版集团公司，云南教育出版社出版的图书，作者是李白、杜甫。可谓唐诗中的精。内容简介：李白、杜甫、白居易都是中国历史上伟大的诗人，他们的诗作各具特色。其中，李白的诗豪放飘逸，杜甫的诗沉郁顿挫，而白居易的诗则浅切平易，我们特将三人的诗歌辑录成集，希望读者能从三种风格迥异的诗歌作品中得到美的享受。

III. Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

9. Китайская литература. Федоренко. Н.Т. М., 1960 г.

Axborot manbalari

1. <http://gov.uz/> - O'zbekiston Respublikasi hukumat portali
2. <http://www.ziyouet.uz/> - Ta'lim portal
3. <http://www.edu.uz/> - Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi portal
4. <http://www.ziyouet.uz>
5. <http://ziyouz.uz>
6. <http://www.pedagog.uz>
7. <http://www.edu.uz>

7. O'quv dasturi O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan. Dastur universitet Kengashining 2025-yil 4 - iyun dagi yig'ilishida ko'rib chiqilgan va tasdiqqa tavsiya etilgan (10-sonli bayonnoma).

8. **Fan/modul uchun mas'ullar:**
Sh. Xakimova – O'zDJTU, “Xitoy filologiyasi” kafedrasini mudiri
F.Yakubova – O'zDJTU, “Xitoy filologiyasi” o'qituvchisi

9. **Taqrizchilar:**
L.Shasaidova – O'zDJTU, “Xitoy filologiyasi” kafedrasini dotsenti (Phd)
J.T.Ziyamuxamedov – TDSHU, “Xitoy filologiyasi” kafedrasini professori

Sharq filologiyasi fakulteti dekani D. Djurayev

Xitoy filologiyasi kafedrasini mudiri Sh. Xakimova

Universitet axborot resurs markazi direktori

 S. Kayumova

	<p>oladi.</p> <p>4 (yaxshi) baho – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajaradi, ammo ishda ayrim kamchiliklarga yo'l qo'yadi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yurita oladi, masalaga oid daliliy misollarni tahlil etish asosida ma'lum ilmiy-nazariy xulosalar chiqara oladi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini izohlashda ba'zi ikkilanishlarga, kamchiliklarga yo'l qo'yadi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga to'g'ri javob beradi, berilgan vazifa yuzasidan muayyan amaliy bilimga ega bo'ladi, fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash ko'nikmasiga ega bo'ladi, biroq mavzuga oid masalalar yuzasidan yetarli qaror qabul qila olmaydi.</p> <p>3 (qoniqarli) baho – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajarish jarayonida jiddiy kamchiliklarga yo'l qo'yadi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yuritishda ma'lum ilmiy-nazariy xatolarga yo'l qo'yadi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini to'liq izohlay olmaydi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga qisman javob beradi, berilgan vazifa yuzasidan yetarli bilimga ega bo'lmaydi. Talaba fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash, mavzuga oid masalalar yuzasidan qaror qabul qila olish ko'nikmasi to'liq shakllanmagan bo'ladi.</p> <p>2 (qoniqarsiz) baho – talaba modul bo'yicha yetarli bilimga ega emas, juda qo'pol xatolarga yo'l qo'yadi, savollarga qiyinchilik bilan javob beradi, berilgan topshiriqlarni bajara olmaydi.</p> <p>Xitoy adabiyotiga oid nazariy bilimlarni o'rganish va shu asosida fanning o'ziga xos tomonlarini to'la o'zlashtirish, fanning har bir mavzusi bo'yicha berilgan nazariy bilimlar asosida o'rganilayotgan mamlakat adabiyoti fanining kelib chiqishi, uning boshqa fanlar bilan aloqasi, fanning o'rganish obyekti, janrlarning tasniflanishi va yangi tadqiqot metodlarini to'g'ri ifodalay olish, fanga taalluqli bo'lgan har qanday mavzuga erkin munosabat bildirgan holda tahlil eta olish, o'rganilayotgan fanning tahlili bo'yicha mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan variantli test topshiriqlarini bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yakuniy test topshiriqlarini topshirish.</p>
6.	<p style="text-align: center;">Asosiy adabiyotlar</p> <p>1. 中国古代散文小说发展简史及经典作品选读- O'ZBEKISTON DAVLAT JAHON TILLARI UNIVERSITETI. O'quv qo'llanma. Toshkent 2022. Sayora Nazarova, Tyu Txi Kim Zung.</p> <p>2. Sh. Xakimova, L. Shasaidova., 中国古代中国古代诗词曲赋发展简史及经典作品选读. Nashriyot: O'zDJTU». – T., 2022.</p> <p style="text-align: center;">Qo'shimcha adabiyotlar</p> <p>1. Nasimova S. Qadimgi Xitoy adabiyoti va poetikasi. – T., 2010. 128 bet.</p> <p>2. Komilova Sh. "Xitoy dramaturgiyasi" O'UM. T., 2015.</p> <p>3. Imomnazarov M, Muhibova U, Ziyamuhamedov J, Ochilov O. Qadimgi sharq.</p> <p>4. Ziyamuhamedov J, Ochilov O. Xitoy adabiyoti. darslik. T., 2019.</p> <p>5. Ziyamuhamedov J, Ochilov O. Xitoy adabiyoti tarixi va janrlari tipologiyasi. Monografiya. T., 2015.</p> <p>6. 中国现代文学经典 1917-2010// 北京 / 2011 年.</p> <p>7. 中国文学史/ 北京 / 2016 年.</p>

<p>Seminar mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:</p> <p style="text-align: center;">4-semestr</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 中国文学概论. 中国文学研究时期 2. 中国古代神话 3. 中国古代民歌-劳动、爱情、抒情-史诗。民歌（二）仪式歌、史诗歌 4. 演讲艺术和哲学学校 5. 屈原。 6. 宋玉。贾谊 7. 司马相如 8. 乐府 9. 史学 10. 陶渊明 11. “建安文学”：曹氏父子三曹（曹操、曹丕、曹植），建安七子（孔融、陈琳、王粲、徐干、阮瑀、应玚、刘桢）和蔡琰等。 12. 唐诗: 杜甫、李白、白居易 <p>Seminar mashg'ulotlari multimedia vositalari bilan jihozlangan auditoriyada o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.</p> <p>IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:</p> <p style="text-align: center;">4-semestr</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 中国古董文学的特点 2. 中国古代神话故事-盘古 3. 女娲造人 4. 发明神话-伏羲八卦 神农尝百草发明五谷，燧人钻木取 5. 日月神话-后羿射日 6. 嫦娥奔月 7. 先秦散文 8. 《论语》中的名句 孔子 9. 儒家 10. 《史记》名句和故事 作者 司马迁 11. 魏晋南北朝志人志怪小说和散文 12. 董永和织女。 13. 《桃花源记》作者 陶渊明 14. 唐代传奇小说和唐宋散文

	<p>15. 唐代传奇 16. 《柳毅传》作者 李朝威 17. 唐宋散文 18. 宋元话本 19. 明代小说 20. 宋代文学 21. 宋代散文 22. 戏剧 23. 明朝文学发展 24. 明朝戏剧 25. 关汉卿 26. 马致远 27. 白朴 28. 《楚辞》 29. 《离骚》 30. 《聊斋志异》 31. 中国文学概论。中国文学研究时期。 32. 中国古代神话。 33. 中国古代民歌-劳动、爱情、抒情-史诗 34. 演讲艺术和哲学学校 35. 屈原 36. 宋玉</p> <p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan badiiy asarlarni, tavsiya etiladigan qo'shimcha adabiyotlarni o'qish, o'qigan badiiy va she'riy asarlarning til xususiyatlarini yozma bayon qilish, portfolio tayyorlash va ularni taqdimot qilish tavsiya etiladi.</p>
3.	<p>V. Ta'lim natijalari /Kasbiy kompetensiyalar</p> <p>Talaba bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Xitoy zamonaviy va o'rta asr adabiyoti to'g'risida umumiy ma'lumotlarga ega bo'lishi; - Xitoy adabiyoti adabiy janrlarini ajrata olishi; - Xitoy zamonaviy adabiyoti, adabiy janrlar va ularning o'ziga xosliklari haqida tushunchaga ega bo'lishi; - Xitoy adabiyotining buyuk adib va shoirlari ijodi haqida tushunchaga ega bo'lishi; - Xitoy adabiyotida mavjud bo'lgan ilk janrlar va ularning farqlari haqida yetarli darajada nazariy bilimlarga ega bo'lishi; (bilim) - Xitoy adabiyoti, uning o'ziga xosliklari haqida tasavvurga ega bo'lishi; - Xitoy adabiyotining eng zamonaviy janrlari va ularda ijod qilgan shoir va adiblar ijodi bilan yaqindan tanishish va ulardan foydalana olishi;

	<ul style="list-style-type: none"> - Xitoy adabiyotiga o'z xissasini qo'shgan adiblar hayoti, ijodi namunalari va eng yangi asarlari haqida amaliy ko'nikmalarni egallashi; (ko'nikma) - Xitoy adabiyotini o'rganish amaliyotida nazariy bilimlarni qo'llash; - Xitoy adabiyotshunosligi bo'yicha ilmiy izlanishlarga kasbiy nuqtai nazardan yondashish; - Xitoy va o'zbek adabiyoti o'rtasidagi jarayonlarni o'zaro bog'liqlik nuqtai-nazaridan tahlil qilish; <p>Xitoy adabiyotida mavjud bo'lgan janrlarga oid tushunchalarni amaliyotda qo'llash malakalarini egallashi lozim.</p>
4.	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aqliy hujum; • interfaol suhbat; • keys-stadilar; • besh minutlik esse; • assesment; • bahs-munozara; • muammoli vaziyat; • charxpalak; • beshinchisi ortiqcha; • hayoliy xarita; • guruhlarda ishlash; • rezyume; • BBB; • yo'naltiruvchi matn; • tushunchalar tahlili; • zinama-zina.
5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrda 824-sonli qarori bilan tasdiqlangan "OTMlarda o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi to'g'risida Nizom"ga ko'ra fanga ajratilgan kredit beriladi.</p> <p>Talabalarining bilimini baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi Nizom" talablari asosida belgilanadi.</p> <p>Talabalarining bilimini baholash mezonlari:</p> <p>5 (a'lo) baho – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajaradi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yuritadi, masalaga oid daliliy misollarni tanlay oladi va ularni to'g'ri tahlil etish asosida ma'lum ilmiy xulosalar chiqara biladi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini to'g'ri izohlay oladi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga to'g'ri javob bera oladi, berilgan vazifa yuzasidan keng amaliy bilimga ega bo'ladi, fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash ko'nikmasiga ega bo'ladi, mavzuga oid masalalar yuzasidan tegishli qarorlar qabul qila</p>